

16. MODUL SUBJONCTIV (ACȚIUNEA SUGERATĂ)

Col. 1:28, ὄν ἡμεῖς καταγγελλομεν νουθετοῦντες παντα ἄνθρωπον καὶ διδασκόντες παντα ἄνθρωπον ἐν πασῇ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν παντα ἄνθρωπον τελειον ἐν Χριστῷ:
Pe El îl vestim noi îndemnând pe toți oamenii, învățând pe toți oamenii în toată înțelepciunea, ca să îi înfățișăm pe toți oamenii desăvârșiți în Hristos.

Tit 1:5 Τουτου χάριν ἀπελίπον σε ἐν Κρητῇ, ἵνα τα λειποντα ἐπιδιορθωση καὶ καταστηση κατα πολιν πρεσβυτερους
De aceea te-am lăsat în Creta, ca să pui în ordine ce a mai rămas și să așezi în fiecare cetate prezbiteri.

Subjonctivul este unul din cele trei moduri virtuale din limba greacă (subjonctiv, imperativ, optativ), și comunică o acțiune posibilă, sugerată, contemplată teoretic ca realizabilă (acțiuni volitive și prospective).

1.1. Paradigmele temporale ale subjonctivului

În dialectul koine, modul subjonctiv folosește cu precădere două timpuri, prezentul și aoristul. Există și timpul perfect, construit în manieră compusă, cu ajutorul participiilor perfecte și a verbului εἶμι, dar acesta este folosit rar în NT. Valoarea temporală a prezentului și aoristului subjonctiv este redusă, dominantă fiind valoarea lor de aspect: de acțiune momentană – pentru aorist, și de acțiune continuă, respectiv – pentru prezent. Se poate observa că la subjonctiv prezent, verbul care dă terminațiile standard este verbul εἶμι. Acestea reprezintă un adevărat indicator al subjonctivului, mai ales vocalele tematice ε și ο, care apar în formă lungă, η și ω, respectiv eta cu iota subscris la persoana a doua și a treia singular, ης și η.

Subjonctiv prezent

Prezent	ὦ - să fiu	ὦμεν - să fim	εἶμι <i>oferă</i>
Activ	ἦς - să fii	ἦτε - să fiți	<i>terminațiile</i>
	ἦ - să fie	ὄσι(ν) - să fie	<i>standard pentru</i>
			<i>subjonctiv</i>
			<i>prezent</i>

D. activă

λυω	- să dezleg	λυωμεν	- să dezlegăm
λυης	- să dezlegi	λυητε	- să dezlegați
λυη	- să dezlege	λυωσι(ν)	- să dezlege

D. medie

λυωμαι	- să mă dezleg	λυωμεθα	- să ne dezlegăm
λυη	- să te dezlegi	λυησθε	- să vă dezlegați
λυηται	- să se dezlege	λυωνται	- să se dezlege

D. pasivă

λυωμαι	- să fiu dezlegat	λυωμεθα	- să fim dezlegați
λυη	- să fii dezlegat	λυησθε	- să fiți dezlegați
λυηται	- să fie dezlegat	λυωνται	- să fie dezlegați

Semnul caracteristic al subjonctivului este prezența unor vocale de legătură prelungite, η și ω, η. Unele forme ale conjugării se aseamănă cu cele ale altor moduri și distincția se poate face doar cu ajutorul contextului: astfel, persoana 1 sing., prez. indic., d. activă, are aceeași formă cu subjonctivul prezent, persoana 1, d. activă; persoanele 2 și 3 sing., prez. indic., d. medie și pasivă, sunt la fel cu persoanele 2 și 3 sing., subjonctiv prez., d. activă.

Subjonctiv aorist

Subjonctivul aorist folosește aceeași rădăcină utilizată și de aoristul indicativ (1 sau 2). Nepurtând informație temporală, aoristul subjonctiv nu are augment ε. Tot din acest motiv aoristul mediu primește terminații principale, deși e timp secundar. El se traduce la fel cu subjonctivul prezent, diferența fiind de aspect – prezentul e continuu, aoristul este punctual.

Subj. aorist 1 activ	răd. + σ +	term. subjonctiv (subj. εἶμι)
mediu răd.	+ σ +	term. principale
pasiv răd.	+ θ +	term. subjonctiv (subj. εἶμι)

D. activă

λυσω	- să dezleg	λυσωμεν	- să dezlegăm
λυσης	- să dezlegi	λυσητε	- să dezlegați
λυση	- să dezlege	λυσωσι(ν)	- să dezlege

D. medie

λυσωμαι	- să mă dezleg	λυσωμεθα	- să ne dezlegăm
λυση	- să te dezlegi	λυσησθε	- să vă dezlegați
λυσηται	- să se dezlege	λυσωνται	- să se dezlege

D. pasivă. Subj. aorist pasiv are terminații active (prez. subj. εἶμι) și se poate observa asemănarea cu aoristul activ, cu o singură deosebire – în loc de σ este θ:

λυθω	- să fiu dezlegat	λυθωμεν	- (noi) să fim dezlegați
λυθης	- să fii dezlegat	λυθητε	- (voi) să fiți dezlegați
λυθη	- să fie dezlegat	λυθωσι(ν)	- (ei) să fie dezlegați

Pentru aoristul 2, se pot urmări paradigmele verbelor $\lambda\epsilon\iota\pi\omega$ și $\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\epsilon\lambda\lambda\omega$. Terminațiile sunt aceleași ca la aorist 1, dar rădăcina este rădăcină de aorist 2 și lipsește marca σ , respectiv, θ .

D. activă, $\lambda\epsilon\iota\pi\omega$

$\lambda\iota\pi\omega$	- să părăsesc	$\lambda\iota\pi\omega\mu\epsilon\nu$	- să părăsim
$\lambda\iota\pi\eta\varsigma$	- să părăsești	$\lambda\iota\pi\eta\tau\epsilon$	- să părăsiți
$\lambda\iota\pi\eta$	- să părăsească	$\lambda\iota\pi\omega\sigma\iota(\nu)$	- să părăsească

D. medie, $\lambda\epsilon\iota\pi\omega$

$\lambda\iota\pi\omega\mu\alpha\iota$	- să-mi părăsesc	$\lambda\iota\pi\omega\mu\epsilon\theta\alpha$	- să ne părăsească
$\lambda\iota\pi\eta$	- să-ți părăsești	$\lambda\iota\pi\eta\sigma\theta\epsilon$	- să vă părăsiți
$\lambda\iota\pi\eta\tau\alpha\iota$	- să-și părăsească	$\lambda\iota\pi\omega\nu\tau\alpha\iota(\nu)$	- să își părăsească

D. pasivă, $\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\epsilon\lambda\lambda\omega$

$\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\alpha\lambda\omega$	- să fiu trimis	$\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\alpha\lambda\omega\mu\epsilon\nu$	- să fim trimiși
$\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\alpha\lambda\eta\varsigma$	- să fii trimis	$\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\alpha\lambda\eta\tau\epsilon$	- să fiți trimiși
$\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\alpha\lambda\eta$	- să fie trimis	$\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\alpha\lambda\omega\sigma\iota(\nu)$	- să fie trimiși

Subjonctiv perfect

Subjonctivul perfect se formează la diateza activă cu ajutorul reduplicării, conține marca diatezei active κ , și folosește terminațiile în temă lungă – adică formele de subjonctiv ale verbului a fi, $\epsilon\acute{\iota}\mu\iota$. La diateza medie / pasivă se folosește o formă perifrastică, compusă din participiul perfect al verbului de conjugat, diateza medie / pasivă, și subjonctivul verbului $\epsilon\acute{\iota}\mu\iota$.

D. activă

$\lambda\epsilon\lambda\upsilon\kappa\omega$	- să fi dezlegat	$\lambda\epsilon\lambda\upsilon\kappa\omega\mu\epsilon\nu$	- să fi dezlegat
$\lambda\epsilon\lambda\upsilon\kappa\eta\varsigma$	- să fi dezlegat	$\lambda\epsilon\lambda\upsilon\kappa\eta\tau\epsilon$	- să fi dezlegat
$\lambda\epsilon\lambda\upsilon\kappa\eta$	- să fi dezlegat	$\lambda\epsilon\lambda\upsilon\kappa\omega\sigma\iota(\nu)$	- să fi dezlegat

D. medie-pasivă

λελυμενος ὦ	- să mă fi dezlegat, să fi fost dezlegat
λελυμενος ης	- să te fi dezlegat, să fi fost dezlegat
λελυμενος η	- să se fi dezlegat, să fi fost dezlegat
λελυμενοι ὦμεν	- să ne fi dezlegat, să fi fost dezlegați
λελυμενοι ἦτε	- să vă fi dezlegat, să fi fost dezlegați
λελυμενοι ὧσι	- să se fi dezlegat, să fi fost dezlegați

1.2. Utilizările subjonctivului

Subjonctivul este utilizat uneori cu înțeles de imperativ (sfaturi, porunci, interdicții), alteori apare în subordonate condiționale unde exprimă îndoiala, condiția, posibilitatea, scopul:

1) *subjonctivul cu sens exhortativ* (de îndemn)

ἀγαπητοι, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους (1In. 4:7)
 prea-iubiților, să ne iubim unii pe alții.

2) *subjonctivul cu sens de interdicție* (cu μη, fiind o acțiune posibilă, nu de moment, reală)

...καὶ μὴ εἰσενεγκῆς ἡμᾶς εἰς πειρασμον. (Mt. 6:13)
 și [să] nu ne duci în ispită [test].

3) *subjonctivul cu sens interogativ, deliberativ*

τι οὖν ποιησῶμεν— (Lc. 3:10)
 atunci, ce [trebuie] să facem?

4) *subjonctivul cu sens de viitor negativ emfatic*. οὐ și μη se combină pentru a exprima o negație categorică cu acțiune în viitor.

μὴ κρινετε, καὶ οὐ μὴ κριθητε: (Lc. 6:37)
 nu judecați – și nicidecum nu veți fi judecați!
 (nu judecați – să nu fiți nici voi judecați)

5) *subjonctivul de scop* este introdus de conjuncția ἵνα (ca să, să) care adesea funcționează ca un indicator al subjonctivului:

ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζῶην ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν (In. 10:10)
Eu am venit ca [oile] să aibă viață, și din belșug să o aibă.

6) *subjonctivul și enunțarea posibilității* este introdusă cu conjuncția εἰν (dacă, în caz că):

εἰν μόνον ἀψῶμαι τοῦ ἱματιοῦ αὐτοῦ, σωθησομαι. (Mt. 9:21)
dacă măcar mă voi atinge de haina Lui, voi fi salvată (vindecată).

7) *subjonctivul în construcții condiționale, în general.* Subjonctivul este cerut de următoarele conjuncții: εἰν (dacă, [doar] de), εἰ (dacă, în caz că), ἵνα (ca să, să, încât), ὡς (așa ca să), ὅπως (astfel încât), în anumite construcții condiționale, conform următoarelor tipuri de argument:

<i>tip consecință</i>	<i>protasis (condiție)</i>	<i>apodosis (consecință)</i>
1. consec. reală	εἰ cu indicativ	orice timp / mod
2. consec. ipotetică	εἰ cu <i>subjonctiv</i>	ὅν cu indicativ
3. situație ipotetică	εἰν cu <i>subjonctiv</i>	orice timp / mod
4. situație posibilă	εἰ cu optativ	ὅν cu optativ

a. *argumentul consecinței reale.*

εἰ poate fi tradus prin „dacă” sau „fiindcă”, „pentru că”, „întrucât”:
εἰ υἱὸς εἰ τοῦ θεοῦ, εἶπε ἵνα οἱ λιθοὶ οὗτοι ἄρτοι γενῶνται.
(Mt. 4:3)

Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, spune ca aceste pietre să se facă pâini!

b. *argumentul consecinței ipotetice, în contrast cu realitatea.*

Utilizează numai modul indicativ dar numai cu timpurile secundare, cum ar fi imperfectul, aoristul sau mai-mult-ca-perfectul, atât în protasis cât și în apodosis.

κυριε, εἰ ἢς ὡδε οὐκ ἂν μου ἀπεθανεν ὁ ἀδελφος. (In. 11:32)

Doamne, dacă ai fi fost aici, nu murea fratele meu.

c. argumentul situației ipotetice.

Indică îndoiala dar și posibilitatea împlinirii. Protasis-ul începe cu ἔαν urmat de subjonctiv.

ἔαν δε ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατηγορεῖται ἀπο τοῦ νομοῦ ἀνδρός.
(Rom. 7:2)

în caz că moare bărbatul, [soția] este dezlegată de legea bărbatului.

ἔαν εἰπῶμεν ὅτι ἁμαρτιαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν
(1 In. 1:8)

dacă spunem că nu avem păcat, ne mințim singuri.

d. argumentul viitorului posibil.

Utilizează numai modul optativ atât în protasis cât și în apodosis și are un grad mai mic de certitudine. Nu există nici un exemplu complet în NT.

ἀλλ' εἰ καὶ πασχοῖτε δια δικαιοσύνης, μακαριοὶ (1 Pt. 3:14).
dar dacă ați suferi pentru neprihănire, fericiți [ați fi].

1.3. Exerciții

1. Traduceți textele următoare și analizați verbele la subjonctiv:
ταῦτα δε γεγραπταὶ ἵνα πιστευ[σ]ῆτε¹ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ
Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἵνα πιστευόντες ζῶν ἔχητε ἐν τῷ
ὀνόματι αὐτοῦ. (In. 20:31)

καὶ ἔρχονται σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λεγούσιν

---

¹ Discutați semnificațiile celor două variante de manuscris, πιστευητε, πιστευσητε.

ἀναστασιν μη εἶναι, και ἐπηρωτων αὐτον λεγοντες, διδασκαλε, Μωϋσης ἐγραπεν ἡμιν ὅτι ἔαν τινος ἀδελφος ἀποθνη και καταλιπη γυναικα και μη ἄφη τεκνον, ἵνα λαβη ὁ ἀδελφος αὐτου την γυναικα και ἔξαναστηση σπερμα τῷ ἀδελφῷ αὐτου. (Μc. 12:18-19).

και ἐπηρωτησεν τις αὐτον ἀρχων λεγων, διδασκαλε ἀγαθε, τι ποιησας ζωνν αἰωνιον κληρονομησω; εἶπεν δε αὐτῷ ὁ Ἰησους, τι με λεγεις ἀγατον; οὐδεις ἀγαθος εἰ μη εἰς ὁ θεος. τας ἐντολας οἶδας· μη μοιχευσης, μη φονευσης, μη κλεψης, μη ψευδομαρτυρησης, τιμα τον πατερα σου και την μητερα. (Lc. 18: 18-19).

Observați textul paralel din Matei 19.18-19, unde se folosește viitorul: λέγει αὐτῷ· ποιας; ὁ δε Ἰησους εἶπε, το οὐ φονευσεις, οὐ μοιχευσεις, οὐ κλεψεις, οὐ ψευδομαρτυρησεις, τιμα τον πατερα και την μητερα και ἀγαπησεις οον πησιον σου ὡς σεαυτον.

ἔαν ὁμολογῶμεν τας ἁμαρτίας ἡμῶν πιστος ἔστιν και δικαιος ἵνα ἄφη ἡμιν τας ἁμαρτίας και καθαρῖση ἡμας ἀπο παση ἀδικία. ἔαν εἰπῶμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτηκαμεν, ψευστην ποιουμεν αὐτον και ὁ λογος αὐτου οὐκ ἔστιν ἐν ἡμιν. (1 In. 1:9-10)

τουτου χαριν ἀπελιπον σε ἐν Κρητη ἵνα τα λειποντα ἐπιδιορθωση και καταστησης κατα πολιν πρεσβυτερους ὡς ἐγω σοι διεταξαμην εἰ τις εστιν ἀνεγκλητος, μιας γυναικος ἀνηρ, τεκνα ἔχων πιστα, μη ἐν κατηγορία ἀσωτίας ἢ ἀνυποτακτα.² (Tit 1:5-6)

---

² E. Nestle, K. Aland, B. Aland, & Universität Münster. Institut für Neutestamentliche Textforschung, Novum Testamentum Graece. Nestle-Aland (27. Aufl., rev.), Stuttgart: Deutsche Bibelstiftung, 1993 (c1979).

τεκνια μου, ταυτα γραφο υμιν ινα μη αμαρτετε. Και εαν τις αμαρτη παρακλετον εχομεν προς πατερα Ιησουν Χριστον δικαιον. (1 Ioan 2:1)

και ταυτα γραφομεν ημεις ινα η χαρα ημων η πεπληρομενη. (1 Ioan 1:4)

και νυν, τεκνια, μενετε εν αυτω ινα εαν φανεροθη σχωμεν παρρεσιαν και μη αισχυνθωμεν απ' αυτου (1 Ioan 1:4).

Εν τουτω γινωσκομεν οτι αγαπωμεν τα τεκνα του θεου, οταν τον θεον αγαπωμεν και τας εντολας αυτου ποιωμεν. (1 Ioan 5:2)

17. MODUL IMPERATIV (MODUL PORUNCII)

Mt. 3:8, ποιησατε οὖν καρπον ἀξιον της μετανοιας.
Faceți, așadar, roadă vrednică de pocăință!

Tit 2:1 συ οὖν, τεκνον μου, ἐνδυναμου ἐν τη χαριτι τη ἐν
Χριστῳ Ἰησου
Tu, așadar, copilul meu, întărește-te în harul cel în
Hristos Isus

Ca mod virtual, modul imperativ comunică porunci, interdicții, cereri, căroră li se poate da curs sau nu. Modul imperativ are trei timpuri: timpul prezent, aorist și timpul perfect.

17.1 Timpul prezent

La prezent, imperativul comunică o poruncă privitoare la o acțiune care trebuie începută și continuată. Dacă se folosește negația μη, imperativul prezent comunică oprirea unei acțiuni care s-a desfășurat până atunci.

παντοτε χαιρετε, ἀδιαλειπτως προσευχεσθε (1 Tes.5:16-17)
bucurați-vă întotdeauna, rugați-vă neîncetat.
μη ἀγαπατε τον κοσμον (1 Ioan 2:15)
nu iubiți lumea...

Imperativ prezent, diateza activă

Impv. prezent activ (acțiune continuă):

- ε, -ς, -θι - ετε
- ετω - ετωσαν
- οντων

ε + terminații

- x - τε
- τω - τωσαν
- ντων

λυε - dezleagă   λυετε³ - dezlegați
 λυετω - dezlege   λυετωσαν - dezlege (λυοντων)

μη γραφε ὁ βασιλευς των Ἰουδαιων
 nu scrie „regele iudeilor”! (In 19:21)

Pentru verbul a fi, εἶμι, la prezent, diateza activă, imperativul ia forma următoare (εἶμι nu are forme de aorist):

ἴσθι - fii   ἔστε - fiți
 ἔστω - fie   ἔστωσαν - fie (ὄντων, ἔστων)

Imperativ prezent, diateza medie

Impv. prezent mediu (acțiune continuă):

- εσο (ου)   - εσθε
 - εσθω   - εσθωαν (εσθων)

ε + terminații

- x   - σθε
 - σθω   - σθωσαν
     - σθων

λυου - dezleagă-te   λυεσθε - dezlegați-vă
 λυεσθω - dezleagă-se   λυεσθωσαν - dezleagă-se
 (λυεσθων)

Imperativ prezent, diateza pasivă

Prezentul la diateza pasivă folosește aceleași terminații ca cel mediu:

λυου - fii dezlegat   λυεσθε - fiți dezlegați
 λυεσθω - fie dezlegat   λυεσθωσαν - fie dezlegați

³ Se poate observa că, abstracție făcând de accent, pers. 2 plural este la fel în cazul modului infinitiv sau imperativ. Distincția se face în context.

Exemplu:

Λοιπον, ἀδελφοι, χαιρετε, καταρτιζεσθε, παρακαλεισθε, το αὐτο φρονειτε, εἰρηνευετε, και ὁ θεος της ἀγαπης και εἰρηνης ἔσται μεθ' ὑμων. Ἀσπασασθε ἀλληλους ἐν ἀγιῳ φιληματι. Ἀσπαζονται ὑμας οἱ ἅγιοι παντες. (2 Cor. 13:11)

Διο λεγει· ἐγειρε, ὁ καθευδων και ἀναστα ἐκ των νεκρων, και ἐπιφανσει σοι ὁ Χριστος. Βλεπετε οὖν ἀκριβως πως περιπατειτε μη ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοι. ἐξαγοραζομενοι τον καιρον, ὅτι αἱ ἡμεραι πονηραι εἰσιν. Δια τουτο μη γινεσθε ἀφρονες, ἀλλα συνιετε τι το θελημα του κυριου. και μη μεθυσκεσθε οἴνω, ἐν ᾧ ἔστιν ἄσωτια, ἀλλα πληρουσθε ἐν πνευματι. (Efes. 5:14-18)

17.2 Imperativ aorist

Prin contrast, imperativul aorist comunică o acțiune urgentă, care trebuie să se întâmple în prezentul narațiunii (momentul poruncii):

νεκρωσατε οὖν τα μελη τα ἐπι της γης. (Col. 3:5)
 omorâți [acum] mădulelele voastre cele de pe pământ;
 πιστευσον ἐπι τον κυριον Ἰησουν και σωθηση συ
 (Fap. 16:31)
 crede [acum] în Domnul Isus, și vei fi mântuit tu.

Imperativ aorist, diateza activă.

Impv. aorist 1, activ (acțiune momentană):	σα + terminații
- σον - σατε	- x - τε
- σατω - σατωσαν	- τω - τωσαν

λυσον   - dezleagă   λυσατε   - dezlegați
 λυσατω   - dezlege   λυσατωσαν   - dezlege (λυσαντων)

καταβατω νυν απο του σταυρου
- să coboare acum de pe cruce! (Mt.27:42)⁴

λυσσατε και φερετε
– dezlegați-l și aduceți-l (Mc. 11:2)

Φαρισαιε τυφλε, καθαρισον πρωτον το εντος του ποτηριου
– fariseule orb, curăță mai întâi interiorul paharului! (Mt. 23:26)

Impv. aorist 2, diateza activă

- ε - ετε
- ετω - ετωσαν

- x - τε
- τω - τωσαν

λιπε - părăsește λιπετε - părăsiți
λιπετω - părăsească λιπετωσαν - părăsească

Pentru comparație, se poate nota că la imperativ prezent verbul λειπω are următoarele forme:

λειπε - părăsește λειπετε - părăsiți
λειπετω - părăsească λειπετωσαν - părăsească

Imperativ aorist, diateza medie

Impv. aorist 1, d. medie (acțiune momentană)

- σαι - σασθε
- σασθω - σασθωσαν (σασθων)

σα + terminații,
- αι - σθε
- σθω - σθωσαν
- σθων

λυσσαι - dezleagă-te λυσσασθε - dezlegați-vă

⁴ καταβατω vine de la καταβαινω - a coborî.

λυσασθω - dezleagă-se
(λυσασθων)

λυσασθωσαν - dezleagă-se

Aoristul 2 folosește terminațiile prezentului mediu:

λιπου - părăsește-te

λιπεσθε

- părăsiți-vă

λιπεσθω - părăsească-se

λιπεσθωσαν

- părăsească-se

Impv. aorist 1 pasiv (acțiune momentană) :

- θητι - θητε

- θητω - θητωσαν (θηντων)

θη + terminații

- x - τε

- τω - τωσαν

λυθητι - fii dezlegat

λυθητε

- fiți dezlegați

λυθητω - fie dezlegat

λυθητωσαν

- fie dezlegați

(λυθεντων)

Exemplu:

σταυρωθητω - să fie crucificat! (Mt. 27:23), σταυρω - a crucifica.

Εἰ ἔχετε πιστιν ὡς κοκκον σιναπεως, ἐλεγετε ἂν τη συκαμινω ταυτη ἐκριζωθητι και φυτευθητι ἐν τη θαλασση · και ὑπηκουσεν ἂν ὑμιν. (Luca 17:5b-6)

Dacă aveți credință cât un bob de muștar, spuneți sicomorului acestuia „fii deznădăcinat și fii plantat în mare!” și vă va asculta!

În cazul aoristului 2, ne putem folosi de paradigma lui λαμβανω:

Diateza activă

Diateza medie / pasivă

λαβε

λαβου

λαβετω

λαβεσθω

λαβετε

λαβεσθε

λαβετωσαν

λαβεσθωσαν

Exemple:

ἀνάθεμα ἔστω ...	ἔστω δε ὁ λογος ὑμῶν ναι ναι, οὐ οὐ
să fie anatema!	cuvântul vostru să fie da, da; nu, nu.
(Gal. 1:8)	(Mt. 5:37)

17.3 Imperativul perfect

Este format cu ajutorul participiului perfect.⁵ La diateza activă are formă perifrastică, folosind participiul perfect activ al verbului de conjugat și imperativul prezent verbului „a fi”, εἶμι. La diatezele medie / pasivă se folosește rădăcina participiului perfect activ, fără particula caracteristică κ, și terminațiile imperativului la diateza medie / pasivă.

D. activă

Se folosesc formele de perfect activ ale verbului de conjugat, la participiu, nominativ, singular și plural:

M.	F.	N.
λελυκως	λελυκυια	λελυκος
λελυκοτες	λελυκυιαι	λελυκοτα

La acestea se adaugă imperativul verbului a fi și se obțin următoarele forme (exemplul dat mai jos este la genul masculin):

λελυκως ἴσθι	- să fi dezlegat, tu
λελυκως ἔστω	- să fi dezlegat, el

---

⁵ Imperativul la timpul perfect apare de patru ori în Noul Testament: πεφιμωσο din φιμωω în Marcu 4:39, ἔρωσθε din ῥωννυμι în Faptele Apostolorum 15:29 și ἴστε din οἶδα în Efeseni 5:5 și Iacov 1:19.

λελυκοτες ἐστε - să fi dezlegat, voi

λελυκοτες ἐστων - să fi dezlegat, ei

λελυκοτες ὄντων - să fi dezlegat, ei

D. activă

Se formează plecând de la rădăcina participiului perfect, fără – κ, la care se adaugă terminațiile medii ale imperativului:

λελυσο - să te fi dezlegat, să fi fost dezlegat

λελυσθω - să se fi dezlegat, să fi fost dezlegat

λελυσθε - să vă fi dezlegat, să fi fost dezlegați

λελυσθων- să se fi dezlegat, să fi fost dezlegați

17.4 Utilizările imperativului.

1) imperativul cu sens de îndemn, ca o poruncă pozitivă.

ἀγαπατε τους ἐχθρους ὑμων... (Mt.5:44)

iubiți-i pe dușmanii voștri!...

2) imperativul cu sens de interdicție, ca poruncă negativă.

οἱ ἄνδρες, ἀγαπατε τας γυναικας

soților, iubiți-vă nevestele

και μη πικραινεσθε προς αὐτας.

și nu țineți necaz pe ele (nu fiți amari față de ele)! (Col.3:19).

3) imperativul cu sens de cerere.

προσθεσ ἡμιν πιστιν (Lc. 17:5)

mărește-ne credința!

4) imperativul cu sens de permisiune (persoana a treia).

ἐλθετω ἡ βασιλεια σου (Mt.6:10)

să vină împărăția Ta!

τεκνία, μηδεις πλανατω ὑμας (1 Ioan 3:7)
copilașilor, nimeni să nu vă înșele!

Tabel recapitulativ cu conjugarea verbului λωω la imperativ

	Prezent	1 Aorist	Traducerea
D. Activă			
2 Sg	λυε	λυσον	Dezleagă!
3 Sg	λυετω	λυσατω	Să dezlege!
2 Pl	λυετε	λυσατε	Dezlegați!
3 Pl	λυετωσαν	λυσατωσαν	Să dezlege!
D. Medie			
2 Sg	λυου	λυσαι	Dezleagă-te!
3 Sg	λυεσθω	λυσασθω	Să se dezlege!
2 Pl	λυεσθε	λυσασθε	Dezlegați-vă!
3 Pl	λυεσθωσαν	λυσασθωσαν	Să se dezlege!
D. Pasivă			
2 Sg	λυου	λυθητι	Fii dezlegat!
3 Sg	λυεσθω	λυθητω	Să fie dezlegat!
2 Pl	λυεσθε	λυθητε	Fiți dezlegați!
3 Pl	λυεσθωσαν	λυθητωσαν	Să fie dezlegați!

17.5 Exerciții:

1. Traduceți următoarele propoziții, analizați verbele și discutați semnificația imperativului:

μεινατε εν εμοι, καγω εν υμιν (Ioan 15:4)

μνημονευετε του λογου ου εγω ειπον υμιν... (Ioan 15:20).

ἔφη αὐτῷ ὁ κυριος αὐτου, εὖ δουλε αγαθε και πιστε, ἐπι ὀλιγα ἢς πιστος, ἐπι πολλων σε κατασθεσω: εἰσελθη εἰς την χαραν του κυριου σου. (Mt. 25:21).

οἱ ἄνδρες, ἀγαπατε τας γυναικας καθως και ὁ Χριστος ἠγάπησεν την ἐκκλησιαν και ἑαυτον παρεδωκεν ὑπερ αὐτης (Ef. 5:25).

κηρυξον τον λογον, ἐπιστηθι εὐκαιρωσ - ἀκαιρωσ, ἐλεγξον, ἐπιτιμησον, παρακαλεσον, εν παση μακροτυμια και διδαχη. (2 Tim. 4:2).

γρηγορειτε, στηκετε ἐν τη πιστει, ἀνδριζεσθε, κραταιουσθε. παντα ὑμων ἐν ἀγαπη γινεσθω (1 Cor. 16:13-14).

μη οὖν τις ὑμας κρινετω ἐν βρωσει και ἐν ποσει ἢ ἐν μερει ἢ νεομηνιας ἢ σαββατων (Col. 2 :16).

2. Analizați imperativele din Matei 6:9-13 (rugăciunea domnească Tatăl Nostru).

⁹ οὕτως οὖν προσευχεσθε ὑμεις

Πατερ ἡμων ὁ ἐν τοις οὐρανοις

ἀγιασθητω το ὄνομα σου

¹⁰ ἐλθετω ἡ βασιλεια σου

γενηθητω το θελημα σου,

ὡς ἐν οὐρανων και ἐπι γης

¹¹ τον ἄρτον ἡμων τον ἐπιουσιον δος ἡμιν σημερον

¹² και ἀφες ἡμιν τα ὀφειληματα ἡμων,

ὡς και ἡμεις ἀφηκαμεν τοις ὀφειλεταις ἡμων

¹³ και μη εἰσενεγκης ἡμας εἰς πειρασμον,

ἀλλα ῥυσαι ἡμας ἀπο του πονηρου.

3. Analizați următoarele verbe:

1. ἔρχεσθε
2. ἀκολουθεῖ
3. ἔρχου
4. ἴδε
5. ποιησατε
6. φερετε
7. ἀρατε
8. ποισειτε
9. λυσατε
10. δοσ
11. ὑπαγε
12. φωνησον
13. ἔλθε
14. μη πιστευε

15. ἴδετε

16. μη φαγε

17. θεασασθε

18. πορευου

19. μη περιπατει

20. οὐ μη ἀμαρτανε